

Možná nikoliv "podobnosti o andělech". Mnohem prozaičtější může být uchopení děje a smyslu filmu režiséra Petra Zelenky, ověnčeného čerstvě hned šesti cenami české filmové akademie - Českými lvy. **Karel Plíhal**, posedlý myšlenkami na vlastní pohřeb, inscenuje jej "nanečisto", přičemž si uvědomí, že skupina **Čechomor**, navzdory svým nesporným kvalitám, tuto událost po stránce hudebního doprovodu sama nezvládá. Předstírá proto záměrně a zcela účelně ztrátu řeči, aby apelem na přirozené lidské city donutil ke spolupráci s Čechomorem

Jaromíra Nohavicu

. To se mu záhy podaří. Údajná hlasová indispozice se vytrácí a film rozehrává minipříběhy na téma mezilidských vztahů, neagresivních konfliktů a hledání bytostných podstat, které úvodní situace vyvolá. V závěru, po alespoň částečném "nalezení správných cest", v nichž můžeme vycítit i Nietzscheho myšlenku věčného návratu, se Plíhal rozpadá, slovy Nohavicovými, na špony, aby snímek vyvrcholil scénou pohřbu dle jeho představ. "Špony jsme a ve špony se obrátíme".

Toť malá fikce na téma "o čem to je". Ve skutečnosti jde skutečně o vnímání života skrze hudbu, naslouchání si navzájem. Zároveň ale i o ono "hledání cest" plíhalovským vnímáním melodií (duší) lidí či rezignaci vedoucí do protialkoholní léčebny. Na druhou stranu jsem přesvědčen, že pátrání po smyslu filmu je něčím podobným jako vysvětlováním vtipu. Ztrácí se jím jeho pointa sama.

Film roku, režie, střih, hudba, zvuk a nejnavštěvovanější český film roku - to jsou kategorie, v nichž

Rok ďábla

uspěl při letošním předávání Českých lvů.

V kategorii hudby skutečně nedal Nohavica s Čechomorem konkurenci mnoho šancí, ačkoliv proti nim stáli soupeři typu Petra Hapky, Vladimíra Merty (za film Fimfárum Jana Wericha), či skladatel Petr Malásek (Andělská tvář). Nejenže je právě tvorba Nohavicova "prověřená", ale zároveň srozumitelná a navzdory tomu nejednoduchá. Nedotváří atmosféru, ale naopak ji sama vyvolává. Spojení s Čechomorem ji sice neposouvá dál (toho ostatně není zapotřebí), na druhou stranu ukazuje, že může mít i neméně působivé podoby. V místech vyžadujících emoce agresivnější, extrovertní, nastupuje spolehlivě Čechomor, sváděný k ještě většímu "odvazu" Jazem Colemanem. Výsledkem je jedna z nejsilnějších scén filmu - rituál v pískovém lomu, připomínající, či snad dokonce inspirovaný, obdobnou pouštní scénou ve snímku Doors (režie Oliver Stone). S tím rozdílem, že Černý, Holas a spol. se obracejí zpět k hudbě.

Rok ďábla má navíc tu výhodu, že film se tematicky a myšlenkově přizpůsobuje hudbě, nikoliv naopak. Hudba není doprovodem, záležitostí druhého sledu. Inspirace vychází z druhé strany.

Po stránce hereckých výkonů je film příjemným překvapením. Ani ne tak v případě snad až profesionálního pojetí Jaze Colemana, ale právě "naivního" herectví Jarka Nohavici. Zdatně mu sekunduje především Karel Holas. Na postavě Františka Černého je přece jen vidět, že s herectvím trochu zápasí a nedaří se mu "nasadit výraz" nezúčastněného, takřka dokumentárního svědectví. Jedním slovem zbytečně "přehrává". I v jeho případě se ovšem dočkáme vynikajících okamžiků - např. při stylizaci se do Jarkovy podoby, upřených pohledů na

ROK DĚBLA ďablem roku

Napsal uživatel Jaroos

Pondělí, 10 Březen 2003 05:00

"idol" či při slavné "trenýrkové" scéně. V té ovšem exceluje Čechomor jako celek, podpořený navíc skvělou kamerou Miro Gábora.

Trochu nepochopitelná je pro mne v tomto směru Nohavicova nominace za mužský herecký výkon ve vedlejší roli, ačkoliv (opravte mne) jsem nikoho v "hlavnější" úloze nezaznamenal.

Přiznávám, že nejsem zrovna pravidelným návštěvníkem kina. Jedna jediná návštěva za posledních šest let (a to ještě díky jakési vyhrané vstupence). Proto nemohu srovnávat a posuzovat, zda to či ono ocenění je oprávněné. Jediný nezpochybnitelný fakt je, že se Rok ďábla stal nejnavštěvovanějším českým filmem loňského roku. Režisér Petr Zelenka je znám svou averzí vůči "instituci" Českých lvů. Považuje je za zbytečné, odmítá členství v Akademii, jež mu náleží a samotné přebírání cen je pro něj viditelným utrpením. Pokud mluví o subjektivitě v otázkách udělování profesních cen, má jistě právo na takový názor. Ostatně, mnozí mu dávají za pravdu. Na druhou stranu by bylo fajn, pokud by alespoň poděkoval divákům, že jeho film houfně navštěvují. Pokud si tedy své snímky netočí "pro vlastní potřebu". Jenže?ten chlápek dělá zatraceně dobré filmy?